

V ý r o č n í z p r á v a

Dětský domov se školou,
základní škola a školní jídelna
Hamr na Jezeře

za školní rok

1.9.2023 - 31.8. 2024

zpracoval : Mgr.Václav Konopiský, ředitel

Obsah:

Výroční zpráva DDŠ Hamr na Jezeře

1. Charakteristika zařízení

základní charakteristika DDŠ
adresář, kontakty
personální a ekonomické zajištění provozu

2. Zprávy jednotlivých úseků činnosti

- zpráva sociálního úseku
- zpráva zdravotnice
- stravovací provoz

3. Základní škola

organizace školy
hodnocení školního roku
další vzdělávání

4. Výchovná činnost DDŠ

personální zajištění
rodinné skupiny, ubytování dětí
výchovná činnost, přehled akcí

5. Zpráva speciálního pedagoga

6. Kontroly a inspekce

7. Závěrečné hodnocení

1. Charakteristika zařízení

Dětský domov se školou v Hamru na Jezeře je státní školské zařízení pro realizaci ústavní výchovy. Jeho zřizovatelem je MŠMT ČR. Zařízení vzniklo dne 1.9.1967, je příspěvkovou organizací s právní subjektivitou s maximální koedukovanou kapacitou 48 dětí.

Součástí DDŠ je Základní škola, kam dochází většina z umístěných dětí. Ve výjimečných případech dojíždí děti do jiné školy či učiliště v nejbližším okolí.

DDŠ spravuje majetek skládající se ze tří internátů, školy s venkovním hřištěm s UMT povrchem a jedné správní budovy, kde se nachází i kuchyň s jídelnou. DDŠ má v bezplatném nájmu sportovní hřiště obce.

adresář, kontakty :

Dětský domov se školou, 471 28 Hamr na Jezeře, Školní 89

tel.: 487 851 808, 487 829 670 ředitel, 487 829 676 sociální úsek

info@ddshamr.cz, www.ddshamr.cz, DS : 3cc88be, IČO: 62237047

kapacita :

Dětský domov se školou	48 lůžek
Základní škola	48 žáků
Školní jídelna	130 jídel
Výchova	6 rodinných skupin

personální a ekonomické zajištění provozu k 31.8.2024 :

<i>zaměstnanci :</i>	ředitel, zást.ředitele, ved.školy	:	3
	učitelé	:	6
	vychovatelé	:	13
	asistent pedagoga	:	12
	psycholog	:	1
			
	celkem pedagog. zaměstnanců	:	35
	provozní zaměstnanci	:	5
	stravovací provoz	:	3
	sociální pracovníci	:	2
			
	celkem nepedagog. zaměstnanců	:	10

<u>Nově přijato :</u>	zaměstnanců :	6
	z toho pedagogických :	6

Odešli : zaměstnanci : 3
 z toho pedagog. 3

Přepočtený počet zaměstnanců k 31.8.2024 : 44,8
fyzické osoby celkem : 46,6

Vedlejší hospodářská činnost je vyhodnocována podle účetních období, tj. za kalendářní rok. Podrobnější rozpracování je ve Výroční zprávě o hospodaření. DDŠ má i vedlejší hospodářskou činnost, která spočívá v ubytování a stravování v letních měsících. **Výroční zpráva o hospodaření DDŠ Hamr na Jezeře za kalendářní rok 2023 byla odeslána na MŠMT.**

Majetek, který zařízení využívá ke své činnosti:

- budovy : Rachmanka (č.p.89), Zuzana (č.p.79), Berta (č.p.77), Šárka (č.p.76), Škola (č.p.49)
- hřiště v majetku obce : v bezplatném nájmu
- vozidla : Škoda Karoq (rok výroby 2021), Škoda Rapid (16), Mercedes Vito (18), Ford minibus (10).

2. Zprávy jednotlivých úseků činnosti

Podrobné zprávy za období od 1.9.2023 do 31.8.2024 jsou uloženy u ředitele a vedoucích zaměstnanců.

➤ **zpráva sociálního úseku**
(Pražáková Hana)

Do DDŠ bylo přijato za školní rok 2023/2024 (1.9.2023 - 31.8.2024) celkem **24 dětí**, od počátku vzniku DDŠ do 31.8.2024 prošlo evidencí celkem 1389 dětí.

Za uplynulé období bylo **vyřazeno z evidence DDŠ celkem 29 dětí**, z toho:

do VÚ bylo přemístěno 13 dětí a zrušená ÚV u 16 dětí.

Od 1.9.2023 - 31.8.2024 **jsme přijali dle soudního rozhodnutí :**

5 dětí s předběžným opatřením a 19 s ústavní výchovou.

Děti umístěné dle délky pobytu k 31.8.2024 :

do 6 měsíců: 12, do 12 měsíců: 8, do 2 let: 6, do 3 let: 4 a do 4 let: 1

Útěky ze zařízení za sledované období:

Počet útěků : 78, z toho útěk: 30 x chlapci, 48 x dívky

Počet útěkářů : 25 z toho 8 chlapců, 17 dívek

Z toho dlouhodobé útěky (více jak 3 měsíce) : 3

Příspěvek dle zák.č. 109/02 Sb. a soc. dávka přídavek na dítě dle zák.č.117/1995 Sb.

Období	předpis	přijaté platby	vratky
1.9. - 31.12.2023	149.334,-	215.790,-	77.926,-
1.1. - 31.08.2024	325.633,-	453.022,-	98.269,-

Při příjmu nového dítěte žádáme příslušné úřady práce o výplatu PnD (umožňuje zákon o SSP). Během měsíce září proběhne vyúčtování přeplatků PnD u dětí, které trávily prázdniny ve svých rodinách. PnD se od 1.1.2023 zvýšily, pro děti do 15ti let ze 770,- Kč na 970,- Kč a pro děti nad 15 let z 880,- Kč na 1.080,- Kč.

Jednou ročně je rodičům zaslán formulář na potvrzení příjmů. S příchodem každého nového dítěte je s rodiči nebo zákonnými zástupci zahájeno správní řízení ve věci stanovení příspěvku na úhradu nákladů na péči poskytovanou dítěti v DDS Hamr na Jezeře. Ne všichni rodiče plní svou povinnost oznamovat veškeré změny, které by mohly vést ke změnám v rozhodnutích. Proto spolupracujeme s kurátory, kteří nám pomáhají s aktualizací příjmů rodin.

Sociální úsek se také zabývá vyřízením prvního občanského průkazu pro děti, které dovršily 15 let. Občanské průkazy jezdíme s dětmi vyřizovat do České Lípy. Pokud je dobrá spolupráce s rodinou, některé děti si vyřídí občanský průkaz při pobytu doma. Vždy čekáme, až dítě dovrší věku 15-ti let, protože děti do 15-ti let si mohou občanský průkaz vyřídít pouze se zákonnými zástupci. Za uplynulé období bylo vyřízeno celkem 14 občanských průkazů, z toho si dvě děti vyřídily občanský průkaz doma během dlouhodobé dovolenky.

V uplynulém školním roce jsme zaznamenali vyšší počet úteků než v roce minulém, hlavně u dívek, kterých máme v evidenci mnohem více, než v letech předešlých. Jedná se o krátkodobé útěky z DDS, nevrácení se z dovolenek nebo z volných vycházek.

Spolupráce se soudy zůstává i nadále na dobré úrovni, co se týče prodlužování předběžných opatření, nařízení nebo nenařízení ústavní výchovy.

Ke dni 31.8.2024 je v evidenčním stavu celkem 31 dětí, z toho 6 má povolený pobyt mimo zařízení u rodičů. Dvě rodiny z těchto šesti si podaly žádost k OS o zrušení ústavní výchovy, jedna rodina si podala žádost o svěření dítěte do pěstounské péče. Za sledované období se vrátilo do rodin více dětí než v předešlém roce. Po ukončení povinné školní docházky si žádá více rodin o zrušení ústavní výchovy.

➤ **zpráva sociální pracovnice - zdravotnice** (Smejkalová Lenka)

Naše zařízení má uzavřenou smlouvu o léčebné a preventivní péči s dětským lékařem MUDr. Pavlem Gotvaldem a se stomatoložkou MUDr. Ilonou Tulisovou oba ordinující ve Stráži pod Ralskem. Závodním lékařem je MUDr. Bohuslav Klimša - Mediclinic a.s.

Nově přichozí děti podstupují vstupní lékařskou prohlídku u MUDr. Gotvalda, který případně doporučí další vyšetření v návaznosti na aktuální zdravotní stav dítěte. Preventivní prohlídky u dětského lékaře jsou prováděny 1x za 2 roky. Dále dětský lékař zajišťuje povinné i nepovinné očkování. Nepovinné očkování je aplikováno na základě písemného souhlasu zákonného zástupce dítěte.

Děti v našem zařízení dochází k lékařům jak na prohlídky preventivní, tak i na prohlídky cílené, související s jejich aktuálními zdravotními problémy.

Konkrétně se jedná o tato pracoviště :

Stomatologie - preventivní stomatologická prohlídka proběhla v tomto školním roce opět 2x. V případě větších obtíží navštěvovali konkrétní děti ordinaci do vyřešení problému. Některé děti přišly do našeho zařízení s tím, že ještě nikdy nebyly na zubní prohlídce.

Dětská psychiatrie - v tomto školním roce bylo psychiatricky medikováno 20 dětí. Dvěma dětem byla medikace v průběhu školního roku odebrána. Čtyřem snížena. Jedno z dětí bylo na 5 měsíců hospitalizováno v psychiatrické léčebně.

Oční - brýle nosilo celkem 13 dětí. Z toho byly nově brýle předepsány a pořízeny 8 dětem. Většina dětí potřebovala brýle do školy. Pár na celodenní nošení. Preventivní prohlídky probíhali buď jednou, nebo dvakrát ročně. Dle doporučení lékaře a potřeb dětí.

Alergologie - 3 děti, s astmatem či pilovou alergií, kontroly min. 1x ročně

Ortopedie - 4 děti, kulatá záda, skolióza či ploché nohy, kontroly 2x ročně

Neurologie - 1 dítě po částečném ochrnutí obličeje + rehabilitace

Gastro poradna – 1 chlapec léčen pro bakteriální onemocnění žaludku

Chirurgie - 2 dívky měly větší poranění - úrazy. Jedna při sportu a jedna z nepozornosti.

Několik dětí mělo drobná poranění končetin, jako jsou naraženiny, bolestivé klouby z důvodu špatného došlápnutí či zarostlé nehty.

Dále dle aktuální potřeby děti docházely na **ORL, foniatrii, gynekologii, kožní, ultrazvuk a rehabilitace.**

Děti hospitalizované v nemocnici :

jedna dívka z důvodu léčby pohlavních chorob. Další 3 byly léčeny ambulantně. Jeden chlapec pro poranění sleziny v důsledku kopnutí do břicha při sportu. Jeden chlapec pro antibiotickou léčbu po částečném ochrnutí tváře + rehabilitace. Veškerá léčení proběhla bez následných komplikací.

Pracovní úraz byl 1 z řad vychovatelů s následnou pracovní neschopností.

Dva úrazy z řad dětí bez dalších následků.

Celkem bylo v tomto školním roce vynaloženo za léky, brýle a zdravotnický materiál 50.461,- Kč.

➤ **stravovací provoz**

(Strnadová Vladimíra)

Stravovací provoz je zajišťován třemi zaměstnanci. Tuto skupinu tvoří vedoucí stravování, která zároveň plní funkci skladníka potravin a další dva kuchaři.

V průběhu školního roku nadále pokračovala vedlejší hospodářská činnost, jež je vyčíslena ve zprávě o hospodaření DDS. Zaměstnanci kuchyně jsou nadále povinni dodržovat nařízení vyhlášky č.137/04 a vyhl. č.147/98, tj. stanovení kritických bodů. Vaříme i diety, např.bezlepkovou.

Spotřeba potravin od 1.9.2023 do 31.8.2024 **944 793,- Kč**

Počty vydaných jídel včetně cizích strávníků :

	naše	cizí
obědy	10 382	1 542
večeře	6 320	636

Potravinová banka

Spolupráce s Potravinovou bankou Liberec začala v říjnu 2017, úspěšná spolupráce pokračuje, aktivně se účastníme Potravinových sbírek.

K 31.8.2024 byly za uplynulý školní rok dodány potraviny v hodnotě **61 880,-Kč.**

3. Zpráva Základní školy

(zástupce řed. pro školu Mgr. Eva Krčmářová)

Zpráva zachycuje činnost Základní školy Hamr na Jezeře za školní rok 2023/24 dle Školního vzdělávacího programu „Škola záchranného kruhu“ pro 1. a 2.stupeň zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Posláním naší školy je především získat, udržet a posílit pozitivní postoj žáka k učení, umožnit, aby se každý žák prostřednictvím výuky optimálně vyvíjel v souladu s vlastními předpoklady ke vzdělávání. Do našeho zařízení jsou umísťovány děti s diagnostikovanými poruchami chování a učení. Většina z nich pochází z nestabilního rodinného prostředí. Pro školní výuku mají vytvořeny mnohdy nežádoucí návyky s různě velkými nedostatky v základních školních znalostech a dovednostech (i v jednom konkrétním ročníku ZŠ), včetně negativního sociálního chování, mnohé z nich mají dlouhodobé absence v původních školách a velká část přichází s indikovanou psychiatrickou medikací a dalšími handicapy (převážně zrakovými a logopedickými). Motivace pro školní práci je zejména díky těmto faktorům mnohdy velmi problematická.

Vyučovací proces je proto velmi individualizovaný. Tato skutečnost je dána také skladbou žáků několika postupných ročníků v jedné třídě. U dětí, které k nám nastupují v průběhu celého školního roku se zaměřujeme na vyrovnání učebních a sociálních nedostatků, včetně hygienických pravidel a chabých pracovních návyků. Snažíme se je pozitivně motivovat ke školní práci, posilovat vhodné sociální návyky, vést je k dodržování stanovených pravidel, vzájemné toleranci a spolupráci. Spolupracujeme s pedagogicko-psychologickými poradnami, spec. pedagogickými centry a psychiatrickou ambulancí v České Lípě. Postřehy a doporučení jednotlivých odborníků a učitelů se odrážejí v individuálním plánu rozvoje žáka (součást vedené dokumentace).

Na procesu vzdělávání se v tomto školním roce podíleli: vedoucí školy Mgr. Eva Krčmářová, třídní učitelé - Mgr. Simona Polecová, MgA. Petra Šilhánová Viňanská, Mgr. Martin Hájek, Mgr. Miloslav Hlubuček, Mgr. Olga Shutko, Mgr. Petra Boroschová (spec.pedagog), dále ředitel DDŠ Mgr.Konopiský, na zkrácené úvazky Irena Šilhánová (současně i asistentka pedagoga) a Iva Roubíčková. Od začátku školního roku s naší školou spolupracuje na částečný úvazek psycholožka Mgr. Kateřina Lišková.

V tomto školním roce probíhala výuka v pěti třídách ZŠ I až ZŠ V (k 30.9. s počtem 27 žáků). Ve dvou třídách byly zastoupeny vždy dva ročníky, v jedné třídě ročníky tři, včetně integrovaných žáků, v každé třídě průměrně dvě děti. Nejvíce žáků z celkového počtu bylo zařazeno do 7.ročníku ZŠ (v průběhu celého roku 16 dětí).

Ke dni 30.6. byl celkový počet žáků školy 44 v pěti třídách, z celkového počtu žáků bylo chlapců 22, nejmladšími dětmi byli 3 žáci (2 děti 2.roč. a 1 žák 4.roč). V počtu dětí jsou také zahrnuty dvě sourozenecké skupiny, po dvou a třech dětech.

Školní výsledky a chování žáků byly v I.pololetí celkově spíše lehce podprůměrné, pouze u jednotlivců průměrné. Celkem prospělo 26 žáků, nehodnoceno bylo 9 žáků /z toho 8 dívek/, všichni převážně z důvodu vysoké neomluvené absence. Neprospěli 3 žáci. Celkově činila absence za I.pololetí 6274 hodin /z toho neomluvených 5 111 hodin/.

V chování byly výsledky za I. pol. následující: 15 žáků velmi dobré chování, 12 žáků chování uspokojivé, 11 žáků chování neuspokojivé (z toho 9 za neomluvenou absenci a 2 žákyně za nerespektování školního řádu).

Prospěch žáků ve II.pololetí byl zhruba na stejné úrovni jako v pololetí I., oproti I.pololetí se povedlo zlehka snížit neomluvenou absenci. 24 žáků chování velmi dobré, 8 žáků chování uspokojivé, 14 žáků bylo za své chování hodnoceno neuspokojivě (většinou za vysokou neoml.absenci). Nehodnoceno bylo 7 žáků. Celková absence za II. pol. činila 5996 hod. /z toho 4832 neomluvených hodin/.

Jeden žák byl ohodnocen pochvalou třídního učitele za vzorné plnění školních povinností a prospěl s vyznamenáním. Celkově prospělo 39 žáků /jeden žák s vyznamenáním/, 7 žáků neprospělo a 8 žáků získalo úplné základní vzdělání.

Hodnocení a organizace školního roku k 30.6.2024

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání /ŠVP ZV/

Škola záchranného kruhu, č.j. 266/07 - 01 /1. - 9.roč. ZŠ/

Tematické plány pro výuku jednotlivých předmětů na ZŠ jsou zpracovávány jednotlivými učiteli, včetně „Plánu výchovného poradce“.

Žáci, kteří splnili povinnou školní docházku budou přemístěni koncem prázdnin do VÚ podle doporučení diagnostických ústavů a rozhodnutí soudů. Některým dětem byla zrušena ÚV nebo umožněno přechodné umístění v rodině. Povinnou školní docházku ukončilo celkem 17 žáků.

Kvalifikace zaměstnanců školy - učitelé

Předpoklad pro kvalifikaci učitelů škol při DDŠ : vysokoškolské vzdělání, odborná a pedagogická způsobilost včetně speciální pedagogiky (563/04 Sb.). Tuto podmínku splňovalo 5 učitelů. 2 učitelé mají ukončené magisterské studium nepedagogického směru. Většina učitelů vyučovala ve všech třídách ZŠ.

Minimální preventivní program školy

Zpracován speciálním pedagogem a výchovným poradcem, k dispozici u ředitele.

4. Zpráva úseku výchovy DDŠ

(zást.ředitele Mgr.František Novák)

Personální zajištění : 25 pedagog. pracovníků (vychovatelé, asistenti pedagoga)

Personální změny ve výchovném úseku :

- noví zaměstnanci - František Volf, Martin Šír, Simona Mišáková
- ukončení pracovního poměru - Pavel Lemberka st.,
Iva Roubíčková přešla do školy

Rozdělení rodinných skupin:

Vzhledem k aktuálnímu počtu dětí a s ohledem na ubytovací možnosti zařízení bylo vytvořeno 5 rodinných skupin - 2 chlapecké a 2 dívčí a jedna koedukovaná.

Ubytování dětí:

- 3 internátní budovy
 - BERTA - 1 koedukovaná, 2 dívčí RS
 - ZUZANA - 2 RS chlapců
 - ŠÁRKA - 1 RS dívek

Rodinná skupina měla k dispozici klubovnu a vlastní sociální zařízení, v každé budově 1 místnost zdravotní izolace. Na internátu Berta jsou tři cvičné kuchyňky s kompletním zařízením pro případné vlastní stravování RS. Na internátu Zuzana je plně vybavená kuchyňka součástí dvou kluboven a jedné vychovatelny. Internát Šárka poskytuje plně zařízený a vybavený internát v nadstandardním provedení.

Celkově jsou prostorové podmínky pro ubytování dětí na internátu Berta a Zuzana nadále méně vyhovující z důvodu rozložení místností v objektech.

Výchovná činnost se řídí plánem činnosti a obsahuje ve vyvážené míře všechny složky výchovy - pracovní, tělesnou, výtvarnou, hudební, rozumovou, estetickou a mravní. Roční plán činnosti je skupinovými vychovateli rozpracován na podrobné týdenní plány s ohledem na aktuální počet dětí, složení skupiny atd.

1. Tělesná - nejčastěji uplatňovaná součást výchovného procesu z důvodu zapojení dětí, oblíbenosti, zaměření vychovatelů. Tréninky stolního tenisu v prostorách internátu Šárka a Berta. Vychovatelé mají osvědčení v akreditovaných kurzech MŠMT. Ve školním roce 2023-2024 jsme se opět začali připravovat se na letní olympiády.
2. Pracovní - získávání základních manuálních dovedností a pracovních návyků, rozšiřování speciálních činností v rámci rodinné skupiny - domácí práce, drobné řemeslnické úkony, ke zdokonalování činnosti v této oblasti výrazně prospívá dílna naší základní školy, kde se děti naučí nové dovednosti, které pak využijí při výchovném procesu na rodinných skupinách.

3. Výtvarná - velmi oblíbená činnost dětí, obrovská škála témat, technik, materiálů. Přestože výchovný úsek nedisponuje výtvarníky-specialisty, výzdoba internátů, jídelny i okolních prostor budov svědčí o oblíbenosti této činnosti a nutnosti fantazie co se týče výběru témat i materiálů. Do škály výrobků jsme zapojily výrobky ze zpracované ovčí vlny. Vychovatelé mají kurzy pro výtvarnou činnost. Pravidelně zručnost našich dětí prezentujeme na Vánoční a Velikonoční dílně, kde zajišťujeme pracoviště pro ostatní děti.
4. Hudební - tato složka výchovy má v našem zařízení velký prostor, tím spíš, že většina dětí má hudební talent, kladný vztah k hudbě mají téměř všechny děti a my máme pedagogy, kteří jsou schopni je podchytit a rozvíjet. Částečně prolíná tato složka výchovy do činnosti dramatického kroužku pod vedením všech pedagogů, kteří mají vztah k hudební a dramatické výchově. Účastníme se na vystoupení v DPS Hodkovice nad Mohelkou, festival ZUČ se letos nekonal.
5. Rozumová - prolíná veškerou činností rodinných skupin, velký prostor pro rozvíjení této složky výchovného procesu je především ve využití doby mezi večerními režimovými činnostmi a večerkou – příprava do školy, soutěže, hry atd. Příprava dětí do školy dostala pevný řád, tak aby děti byly řádně připraveny v patřičném rozsahu na výuku.
6. Estetická - prolíná většinou činností - úprava prostor rodinné skupiny, péče o zevnějšek. Výsledky v této oblasti výchovného procesu jsou dobré. Výzdoba prostor jednotlivých RS je osobnější, s větším přihlédnutím k potřebám alespoň minimálního soukromého prostoru dětí.
7. Mravní - nedílná součást výchovného procesu, zvláště ve výchovném zařízení jako je DDŠ, kromě základních informací a návyků je nutné konfrontovat interní působení se širším okolím (akce pro veřejnost nebo akce pořádané ve spolupráci s jinou dětskou organizací, dobrovolnické akce k zajištění velkých soutěží). Stalo se již tradicí, že naše děti jsou z hlediska chování a vystupování na veřejnosti hodnoceny velmi pozitivně.

Kvalitní výchovná činnost v plné šíři vyžaduje od pedagogů plné pracovní nasazení, fantazii, kreativitu, empatii, ale také odbornou přípravu. Někteří pedagogičtí pracovníci v úseku výchovy dokončují požadované vzdělávání. Studium speciální pedagogiky zakončily závěrečnou zkouškou A.Krejbichová, J. Poncarová a K. Poncarová. Magisterské studium dokončuje Bc.E.Janků.

Kurzy, školení a semináře :

Kurz zpracování a výrobky z ovčí vlny : Bc.Janků, Poncarová K.

Kurz pro pedagogy syndrom vyhoření: proběhl v říjnu 2023 pro OV i AP

Školení PO bezpečnost práce: účastnili všichni vychovatelé

V průběhu první poloviny roku některé soutěže proběhly a dále i celá řada celouštavních, výběrových a skupinových akcí se sportovní, kulturní či společenskou náplní. V květnu jsme se účastnili letní olympiády pro dívky, kde naše děvčata zabojovala a umístila se s přehledem na 1.místě. Na olympiádě chlapců v Moravském Krumlově jsme skončili na 3.místě.

Byli jsme moc rádi, že jsme mohli zase letos ve spolupráci s OÚ Hamr na Jezeře uskutečnit akci Uklidíme Česko a dále na hřišti i pro veřejnost akci ke Dni dětí. Dlouhodobě spolupracujeme s domovy pečovatelských služeb ve Stráži pod Ralskem a Hodkovicích nad Mohelkou.

Přehled akcí 2023/24 :

12. 09. 2023	Cvičení s lektorkou
10. 09. 2023	Ciměřice - motorkářské závody
15. - 17. 09. 2023	Heřmanice - harmonizační pobyt
17. 09. 2023	Ralská 10, běžecké závody
19. 09. 2023	Nový Bor - turnaj stolní fotbal
30. 09. 2023	Praha - Běh pro život
06. 10. 2023	Chrudim - fotbalový turnaj
14. 10. 2023	Běh okolo Lemberka - cross běh
22. 10. 2023	Jablonec - lezecká stěna
25. 10. 2023	Nový Bor - stolní fotbal
26. 10. 2023	Slunečná - návštěva farmy
22. 11. 2023	Heřmanice Bowling
24. 11. 2023	Stráž p. R. - rozsvěcení vánočního stromu
24.11. 2023	Liberec - bruslení
02. 12. 2023	Liberec - zpívání pod vánočním stromem
07. 12. 2023	Teplice - fotbalový turnaj
09. 12. 2023	Liberec - bruslení
11. 12. 2023	Liberec - Adventní trhy
12. 12. 2023	Cvičení s lektorkou
13. 12. 2023	Nový Bor - turnaj stolní fotbal
16. 12. 2023	DD Krupka a Tisá - návštěva sourozenců dětí
21. 12. 2023	akce Farní charity
22. 12. 2023	Heřmanice Bowling
25. 12. 2023	Česká Lípa - vlastivědné muzeum
26. 12. 2023	Děčín - ZOO
28. 12. 2023	Liberec - Jump aréna
30. 12. 2023	Mladá Boleslav - muzeum Škoda
31. 12. 2023	Výšlap na Ještěd
13. 01. 2024	Ještěd - dobrovolnická akce na závodech
20. 01. 2024	Velký Valtinov - prohlídka farmy
20. 01. 2024	Liberec - plochá dráha - drifting
24.-25. 01. 2024	Liberec - Ještěd - výcvik snowboard
30. 01. 2024	Liberec - Ještěd - výcvik snowboard
04. 02. 2024	Praha - meziklubový turnaj ve stolním fotbalu
06. 02. 2024	Cvičení s lektorkou

21. 02. 2024	akce Farní charity
22. 02. 2024	Cvičení s lektorkou
27. 02. 2024	Hoření Paseky - stezka Karolíny Světlé
09. 03. 2024	Zahrádky - Peklo - stezka
16. 03. 2024	Hvozď - turistika
22. 03. 2024	Radvanec - Havraní skály
23. 03. 2024	Benátky n. J. - motokros
13. 04. 2024	Stráž p.R. - Rozeběhni Stráž - běžecké závody
13. 04. 2024	Stráž p.R. - akce Potravinové banky - dobrovolničení
14. 04. 2024	Stráž p. R. - dům seniorů - akce pro seniory
25. 04. 2024	Buškovice - fotbalový turnaj
27. 04. 2024	Brniště - půlmaraton
02. 05. 2024	Kotel - Čertova stěna - cyklovýlet
03. 05. 2024	Havraní skály - turistika
06. 05. 2024	Liberec - včely a ekologie, návštěva včelařské prodejny
15. 05. 2024	Zákupy - návštěva zámku
16. 05. 2024	Křižany - cyklovýlet
17. 05. 2024	Deštná - běžecké závody
17.-19. 05.2024	Víkendový pobyt - sklářská škola
24. 05. 2024	Mimoň - běh parkem
25. 05. 2024	Praha - turnaj ve stolním fotbale
28.-30.05.2024	Chrudim - sport. olympiáda dívek
30. 05. 2024	Hrádek nad Nisou - duatlon
01. 06. 2024	Putování za pohádkou - Stráž p.R.
03-06. 06. 2024	Moravský Krumlov - olympiáda chlapců
10.-14. 06. 2024	Rožmberk - vodácký pobyt
11. 06. 2024	Liberec - laser game
15. 06. 2024	návštěva letiště Čáslav
17. -26. 06. 2024	Zaječí - turisticko-rybářský pobyt
19. 06. 2024	Liberec - aquapark
24.- 26.06.2024	Klášter - rozlučkový pobyt pro končící děti
05. 07.2024	Slunečná, návštěva farmy
12. 07. 2024	Bozkovské jeskyně
15.-21. 07. 2024	Místo u Chomutova - skupinový pobyt
25. 07. 2024	Jablonné v P. - turistika
27.-03. 08.2024	Rožmberk - vodácký tábor
11. 08. 2024	Triatlon Mimoň
13-18.08. 2024	Hradčany - prázdninový cyklopobyt

V uvedených akcích nejsou zmíněny běžné návštěvy v bazénu, kině či divácké účasti na sportovních či kulturních akcích.

I v tomto školním roce se pravidelně konaly schůzky Žákovské správy, které aktivně vedla Kateřina Poncarová, na jejichž základě se řešily požadavky ze strany dětí a uskutečnila se řada kulturních a společenských akcí všech rodinných skupin. Děti opět v podzimních měsících sbíraly žaludy a kaštiny pro naše zvířátka v lese.

K lepšímu využití venkovního areálu bylo rodinnými skupinami posloužilo i zastřešené posezení s grilem, které jsem využívali jak pro rodinné skupiny, tak pro celouštvní akce Žákovské spolusprávy. Máme také dvě ovečky, které nám spásají trávu. Děti se o ovečky střídavě starají a učí se tak dobrým vztahům ke zvířatům. Naše děti se opět podílely na úpravách a úklidu okolí DDŠ a v Hamru na Jezeře.

Spolupráce s ostatními subjekty:

Spolupráce s OÚ Hamr na Jezeře a MěÚ Stráž pod Ralskem, MěÚ Mimoň je převážně zaměřena na pořádání nebo podílení se zabezpečení kulturních akcí jako například Vánoční a Velikonoční dílna, Den dětí a další kulturní vystoupení.

Organizační zajištění **hlavních prázdnin** je svým základním modelem velmi podobné jako v předchozích letech :

- zajištění pobytů dětí u rodin
- zajištění letních aktivit dětí zůstávajících v zařízení

Prázdninové letní pobyty:

Místo u Chomutova (15. 07. - 21. 07. 2024)

Pro naše děti opět nové prostředí. Na pobytu bylo 8 dětí. Kompletní vybavení s programem zahrnující především výchovu k sebeobsluze a poznávání zákonitostí lesa a přírody a okolí. Program byl zaměřen také na turistiku, hry a zážitkovou činnost a poznávání okolí.

Rožmberk - kemp Vltava (27. 07. - 03. 08. 2024)

Malý stanový kemp se sportovním hřištěm u Vltavy. Na pobytu bylo 7 dětí. Denně se vyjíždělo na lodích a vycházelo na trasy do okolí na kulturní památky. Cestou zpět hry a koupání. Děti se učily celkové samoobsluze, tak jako v běžném životě.

Hradčany - skautská chata (13.08. - 18. 08. 2024)

Tábor v chatě, na pobytu bylo 7 dětí, pro většinu dětí nové prostředí, turistické ubytování, strava zajištěna svépomocí, plně vybavené sociální zařízení, pestrý program pro děti, konkrétně zaměřený na hry v přírodě a poznávání přírody. Ideální místo i počasí pro relaxaci a poznávání přírody.

Zajištění budov pro prázdninový pobyt našich dětí i dětí z jiných organizací:

BERTA - určena k pronajímání jiným organizacím a školským zařízením, budova technicky připravena, v letošním roce byl kontrolou a předáváním budovy pověřen pí. Matušková, která se postarala o bezproblémový chod.

ŠÁRKA - určena k pronajímání jiným organizacím a školským zařízením, budova technicky připravena, v letošním roce byl kontrolou a předáváním budovy pověřena pí. Matušková, která se postarala o bezproblémový chod.

ZUZANA - připraveno prázdninové ubytování pro všechny děti zůstávající v zařízení. Průběžnou kontrolou technického stavu budovy byl pověřen pan Petr Antoš jako správce budovy.

Opatření pro příští rok ve zlepšení činnosti vidím zejména návratu ke všem činnostem. Dále v důslednější kontrole některých nových vychovatelů se zaměřením na dodržování předem stanoveného týdenního plánu činnosti a dále v důsledné kontrole vhodného pedagogického vyjadřování a přístupu k dětem. Rezervy vidím i v důslednější kontrole uložených úkolů, zejména se zaměřením na konkrétní výsledky nebo výstupy z jednotlivých dnů.

5. Zpráva speciálního pedagoga

(Mgr. Petra Boroschová)

Speciální pedagog se věnuje především aktuálně umístěným dětem. Právě samotné umístění (i přemístění) s sebou přináší značný zásah do života jedince, ovlivňuje jeho další vývoj, taktéž budoucí život. Speciální pedagog se snaží zmírňovat emocionální stres spojený s umístěním, pomáhá dítěti s přizpůsobením se novému prostředí, pravidlům, časovému rozvrstvení dne a podporuje ho při sžívání se s ostatní klientelou a personálem DDS. Každé umístěné dítě má své osobnostní zvláštnosti a vžité vzorce chování. Velká většina klientů přichází do zařízení s traumatizujícími vzpomínkami z různorodých situací, které od brzkého věku prožívali zejména v domácím prostředí mezi nejbližšími. Do zařízení tak přicházejí jedinci s poruchami osobnosti, s poruchami emoční lability, s poruchou interakce s okolím atd. Současná klientela řeší své tíživé životní situace nejčastěji sebepoškozováním, záškoláctvím, potulkami a experimentováním s návykovými látkami. Malé i velké krádeže jsou pak vyústěním tohoto životního stylu. Stále více mladších dětí přichází do zařízení kvůli nerespektování rodičů, učitelů. Zapříčinění nerespektování výchovných autorit shledáváme nejenom v nekontrolující až zanedbávající výchově, u některých i v přespříliš benevolentním výchovném stylu s velmi ochranným potenciálem. Samotný vzor dospělých, je pak tím nejdůležitějším v životě dítěte, neboť se učí nápodobou.

Při příjmu nového dítěte se snažíme okamžitě navázat spolupráci s rodinou – osobami odpovědnými za výchovu dítěte a dalšími relevantními subjekty. Zjišťujeme názory, očekávání, představy a přání všech zúčastněných. Navázání kontaktu a budování vztahu s rodinou dítěte považujeme za klíčové, přestože v počátcích často narážíme na nejrůznější překážky právě ze strany rodiny (nepřítomnost při umístění či přemístění, nezáměr o aktuální kontakt s dítětem apod.). Speciální pedagog při prvotním setkání s dítětem využívá k poznání a porozumění situace jedince v širším kontextu amnestický rozhovor. Kromě informační složky má rozhovor i diagnostický a výchovně terapeutický rozměr s cílem navázání kontaktu a zklidnění dítěte.

Připravujeme tím podmínky pro jeho optimální adaptaci. V rozhovoru se věnujeme klíčovým aspektům životního stylu, tedy rodinné atmosféře, rodinným hodnotám, pořadí narození, rolovému chování, výchovnému stylu v rodině. Informace poskytují možnost nahlédnout na sebeobraz dítěte a jeho vnímání druhých lidí a světa. V naší praxi je anamnestický rozhovor dlouholetým nástrojem budování atmosféry důvěry a spolupráce s dítětem. Specifika rozhovoru, jeho průběh, možnosti a limity se zapisují do inventáře. Údaje využíváme při tvorbě cílů v Programu rozvoje osobnosti dítěte (dále jen PROD).

Ve školním roce 2023/2024 se speciální pedagog věnoval dětem ve věkovém rozmezí cca 9 - 16 let a jako každoročně, pomáhal dětem řešit problémy „tady a teď“. Ke každodenní činnosti speciálního pedagoga patří snaha nastartovat aktivitu jedince ke vzdělávání, motivovat ho k postupnému dosahování lepších výsledků, v rámci možností rozvíjí jeho mentální kapacitu, zaměřuje se na jeho vlohy a nadání, hledá a otevírá jeho potenciál. V základní škole, jež je součástí zařízení, řeší speciální pedagog vzdělávací i výchovné obtíže jednotlivců, pomáhá definovat metodické a didaktické postupy ve prospěch žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků s rizikem jejich vzniku. Podporuje práci učitelů s inkludovanými žáky, doprovází žáky do pedagogicko-psychologických poraden (PPP) či speciálně pedagogických center (SPC). Kooperace s PPP, SPC vede v praxi k adekvátní podpoře dítěte v rámci edukace. Speciální pedagog monitoruje Zprávy a Doporučení PPP či SPC, vytváří agendu přiznaných podpůrných opatření (PO) se stručnou diagnostikou i doporučením pro individuální práci s dítětem. K tzv. „domácí přípravě na školu“ mohou pedagogové využívat digitálních šablon v systému EVIX, které speciální pedagog zpracovává dle Doporučení poradenských zařízení pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Podstatná část práce speciálního pedagoga je věnována žákům devátých ročníků. Pomoc v nasměrování k dalšímu vzdělávání je nezbytná, neboť většina klientů ukončující v našem zařízení povinnou školní docházku (PŠD) má o dalším vzdělávání jen velmi povrchní a mlhavé představy. Při výběru učňovského oboru (málokdy střední školy) hraje kromě vědomostí a dovedností důležitou roli sebepoznání, sebeuvědomění a sebevědomí. Prostřednictvím souboru široké škály sebepoznávacích aktivit pomáháme žákům pochopit jejich možnosti a mantinely. Aktivitu směřující k výběru vhodného oboru zahajujeme již v I. pololetí daného školního roku, jedná se o činnosti skupinového charakteru. Po překonání obecného a obširnějšího přehledu možností učňovských oborů pracujeme na samotném výběru již individuálně. Na tuto činnost jsou kontinuálně navázány případové konference, s cílem dosáhnout a zajistit co nejlepší podmínky pro další vzdělávání a rozvoj osobnosti klienta.

Na úseku výchovy pracuje speciální pedagog s klientelou v rámci ročních projektů, zaměřuje se na rozvíjení tzv. měkkých dovedností, sebepoznání, umění spolupráce, rozvoj samostatnosti, rozšiřování komunikačních dovedností apod. V projektech pracuje se skupinovou dynamikou, prožitkem, transferem a reflexí. Projekty jsou vystavěny na reálných možnostech každého dítěte. Ve škole i na úseku výchovy se speciální pedagog mimo jiné soustředí na nestandardizované pozorování dítěte, přičemž projevy zapisuje a posléze komparuje s informacemi z anamnestického inventáře a zápisy vychovatelů a učitelů v PROD. Pozorovaný tok chování jedince ve

všech jeho projevech a přirozené následnosti věrněji zrcadlí jeho faktické nastavení. Zjištěné informace konzultuje s psychologem, sociální pracovníci, vedoucím a kmenovým vychovatelem a ředitelem DDS, dále s nimi pracuje v rámci reedukace dítěte.

Spolupráce speciálního pedagoga se sociálními pracovníky OSPOD je naprosto klíčová. Za hlavní faktor ovlivňující součinnost považujeme osobní setkávání, kdy vzájemné sdílení faktických informací o dítěti, jeho rodině a příbuzných, napomáhá porozumět nejenom důvodům umístění jedince, ale lze nastítnit i prognózu dalšího sociálního vývoje. Relevantní informace poskytnuté sociálními pracovníky OSPOD zapracovává speciální pedagog do cílů v PROD, principiální jsou ale v mnoha dalších oblastech, kdy jednou z nich je i výše zmíněné rozhodování o dalším vzdělávání dítěte při ukončení PŠD. Kooperace s OSPOD je zásadní a nezbytná i pro návraty jedinců do rodin a pro přemísťování do dalších výchovných zařízení v ČR.

Nejefektivnějším nástrojem pro kvalitní spolupráci s OSPOD a rodinou dítěte jsou případové konference, jež snižují riziko eventuálního nedorozumění. Ve školním roce 2023/2024 jsme uspořádali v DDS 4 případové konference, a dalších čtyř jsme se účastnili. Při případových konferencích docházíme ve většině případů se sociálními pracovníky, rodiči i jedinci k názorovým shodám. Návrhy na přemístění končících klientů PŠD nebo zrušení ústavní výchovy mají díky tomu participativní charakter. Komunikace a spolupráce se zákonnými zástupci je další prioritou v činnosti speciálního pedagoga. Podporuje narovnávání vztahové roviny dítě-rodič – rodič dítě. Čím dál častěji jsou do DDS umísťovány děti s vystupňovanými rozpory v rodině, kdy jedinec většinou není schopen v rodinném prostředí vůbec fungovat. Nerespektuje pravidla ani prosby, každý rozhovor končí konfliktem až agresivním jednáním. Agresivita se objevuje i u dětí, které přichází z rodin s hyperprotektivní výchovou, kde rodiče neumožňují dětem pocítit důsledky za jejich jednání, chrání je za postihy zvenčí a doufají, že to potomek pochopí a ocení. Bohužel, většinou již v období prepuberty tvrdě narazí. Individuálním poradenstvím se snaží posilovat rodičovské kompetence, autoritu, ale i partnerský vztah a vzájemný respekt. Ne vždy jsou doporučení přijímána, rodiče se těžko zbavují svých výchovných stereotypů, zrovna tak, jako jejich děti negativních vzorců chování a návyků.

PROJEKT „ODCHÁZENÍ 2024“

Každoroční projekt „Odcházení 2024“ zarámovaný pro odcházející klientelu DDS byl realizován 25. 6. – 27. 6. 2024 v kempu Klášter Hradiště nad Jizerou. Třídenního prožitkového programu se na konci června účastnilo 14 dětí z devátých ročníků.

Nosným pilířem projektu pro heterogenní skupinu tzv. odcházejících je jejich vlastní a společná aktivita při různorodých hrách zacílených především na spolupráci, kooperaci, týmovost, komunikaci a sounáležitost. Čím více vlastní energie vynaloží, tím je zážitek - prožitek intenzivnější a zapamatovatelnější. Prožitek vede děti k poznávání svých hranic, komfortních zón, možností, limitů, v některých případech dokáže otevřít i skrytý potenciál. Pro většinu klientů jsou zkušenosti z projektových dnů zcela nové, proto se detailně zabýváme po každé prožitkové hře reflexí, jež

poskytuje čas pro zkoumání a zpracování zkušeností, který vyvolal zážitek. Pracujeme s tzv. Kolbovým cyklem učení, jež zjednodušujeme na dvě fáze: zkušenost a reflexe. Učení prožitkem nedává důraz na výstupy, ale na proces, který je zakotvený ve vlastní zkušenosti. Reflexe a sdílení poznatků, zkušeností, postřehů z prožitkové hry, činí v první fázi projektu dětem velké obtíže. Po několika dobře zvládnutých hrách obavy z reflexe vymizí. V druhé polovině zážitkového programu dokážou jedinci sdílet nejenom své pocity, empaticky si všímají i ostatních a téměř všichni na konci projektu umí o svých pocitech, zkušenostech a sebepoznání hovořit. Pochopení, že není tak důležité selhání, prohra či výhra, ale poučení se ze situace, bylo i v letošním projektu prioritou. Vidět a zažít v naší praxi optimálně fungující tým malé skupiny různorodých dětí s problémy sobě vlastními, které se dokážou doplnit svými schopnostmi a dovednostmi, a které společným postupem a pomocí jasně definovaných úkolů směřují k cíli, za jehož plnění jsou společně odpovědní, bylo velkou odměnou pro zúčastněné pedagogy.

Projekt fungoval jako celek, kdy jednotlivě vytyčené cíle se vzájemně prolínaly. Vycházel z konkrétních potřeb skupiny. Projekt působil na děti vícerozměrově. Poskytoval bezpečné místo ve spojení s budováním identity dítěte, s osvojením sociálních rolí a smyslem sociálního zapojení do skupiny vrstevníků. Těmito složkami eliminoval negativní projevy chování a plnil stanovenou koncepci Minimálního preventivního programu pro školní rok 2023/2024 s pozitivními dopady.

6. Kontroly a inspekce

(Zápisy kontrol jsou uloženy v archivu ředitele)

- Interní audit se zaměřením na Vnitřní kontrolní systém - listopad 2023

7. Závěrečné hodnocení

Nadále platí, že pedagogická činnost v DDŠ je obtížně měřitelná a pro některé kritické pohledy z vnějšku těžko obhajitelná. Na vzdělávání dětí se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci, u výchovy využíváme zavedený systém hodnocení dětí, který pedagogický tým pravidelně využívá. Pravidla jsou pro děti srozumitelná a vytvářejí tak přirozené mantinely chování. Při vzdělávání respektujeme možnosti jednotlivých dětí a stanovených podpůrných opatření. Dochází k výraznému posunu v čtenářské gramotnosti a přirozenému zájmu o čtení u dětí provozováním knihovny. Po pandemickém období se znovuobnovily sportovní a kulturní aktivity, které po léta dopomáhaly k pozitivní motivaci dětí. Často se účastníme s dětmi dobrovolnické činnosti na velkých sportovních akcích nebo v rámci spolupráce s Potravinovou bankou. Specifikem uplynulého školního roku byl velký počet odcházejících dětí z DDŠ na konci prázdnin (celkem 22).

V červnu 2024 proběhl vyhlášený konkurs MŠMT na ředitele DDŠ. Ve funkci byl následně potvrzen dosavadní ředitel Mgr.Václav Konopiský. V rámci konkursního řízení byla probrána koncepce DDŠ do dalších let. Mezi silné stránky zařízení patří ucelený systém péče o děti, stabilní tým pedagogů i provozních zaměstnanců a dlouhodobě dobře navázaná spolupráce s ostatními institucemi (MŠMT, ped.poradny, OSPOD, soudy, lékaři, Policie ČR). Mezi slabé stránky patří nízká motivace dětí ke vzdělávání, problematika drogových experimentů a závislostí, stárnoucí tým pedagogů DDŠ.

Průběžně dochází k investicím zaměřeným na kultivaci ubytovacích a vzdělávacích prostor. Rozsáhlejší investice do majetku jsou dlouhodobě plánovány se zřizovatelem, celkově je spolupráce v průběžném financování potřeb DDŠ na velmi dobré úrovni. Vedle hlavního zdroje financování DDŠ od MŠMT jsou taktéž do rozpočtu zapojeny vedlejší příjmy (Nadační fondy, sponzoring, Šablony MŠMT atd.).

Personál v DDŠ je takřka plně kvalifikován a využívá dlouholetých zkušeností mnoha pedagogů, na částečný úvazek pracuje v domově paní psychologka. Mezi hlavní priority v DDŠ stále patří vzdělávání dětí, kvalitní vyplnění volného času, úprava zdravých hodnotových priorit a snaha o maximální resocializaci umístěných dětí.